Béres Attila

Az ügyész felesége

részlet

A helyőrség úgy feküdt az alföldi tájban, mint egy félig lepusztított, gigantikus disznótoros tál. A szél hegyesre köszörült karmokkal száguldott az utcákon, minden sarkon sikoltva belemart valakibe. A laktanya könyvtárában 126 kötet különböző kiadású Lenin sorakozott a pormentesített belső terem üvegezett szekrényeiben. A könyvek mögött volt a sorkatonai szolgálatát töltő kultúros tizedes házi pálinkája, házi kolbásza, a kenyér meg a savanyúság.

Közvetlen főnöke, a könyvtárvezető, a városi katonai főügyésznek a felesége volt, polgári alkalmazott. Vöröses hajú, szeplős, áttetsző bőrű asszony volt, hosszú nő benyomását keltette. Nem tegeződött le a sorkatonával, aki civilben szintén könyvtáros volt, mert az ilyesmi fölösleges és elháríthatatlan bizalmaskodáshoz vezet. Volt már rá példa.

Amikor délben bejött a kultúrtiszt őrnagy, és a könyvtárosnő nem volt a helyén, szólt a katonának, eredj ki hozzá, nézd meg, mi a helyzet. Tízig kapsz kimenőt, ha nincs jelentenivaló, csak valami női hangulat, mulatozzál estig a városban. Vagy maradhatsz nála is, ha mondjuk beszélgetni akar bizalmas könyvtárosi témákról, érted? Értettem, megyek. Értette, és ment. De nem értette. Igaz, nem is volt mit. Hideg van odakint. Voltak olyan viszonyban, hogy az ajtóból visszakérdezett: el lehetne intézni telefonon is, nem? Eszednél vagy? Egy főügyész otthoni telefonjára hívást kezdeményezni? Különben is rád fér egy kis levegő.

A nehéz disznószagú városban rövidbundás emberek hurkát ettek az utcán papírból, kucsmájuk alatt fényesen izzadtak. Egyikük az igáslovának is adott egy harapás hurkát. Szereti, kacsintott a katonára.

Mit lehet kezdeni ennyi váratlan szabadsággal? Öt hosszú óra. Egy tizedes valami köztes állapotban van, szembejövő hülye tiszteket kell figyelni a járdán, akik lesik, hogy tiszteleg-e időben az alacsony fokozatú, és akkor kekeckedhetnek kövér feleségük előtt az áldozattal. Neki is járna a tisztelgés, ha rendfokozat nélküli honvéd jön szembe, de olyan barom kevés van, aki elvárná ezt. Hacsak nincs benyomva. Mert a részeg tisztes nagyon állat tud lenni. Ez az egész csak olyan környezetben kérdés, amelyik tele van frusztrált és hatalomvágyas emberekkel. Alföldi helyőrség télen. Rakétás alakulat rakéták nélkül.

A lépcsőház rácsos helyeket idézett fel, sötét volt és olajszagú. A katona hosszan állt az ajtó előtt: Dr. Hamvas. Becsöngetett két rövidet. Aztán megint. Végül nyílt a kukucska, majd az ajtó, elég nehezen. Vajon melyik a börtön? Kint vagy bent?

Kikopott, durva szövésű férfi fürdőköpeny volt a nőn. Maga? Igen, az őrnagyelvtárs küldött. A férjem dolgozik. Tudom, az ügyészségen. Igen. Ügyész. Vezető ügyész. Sokszor késő estig. Biztosan sok az ügy. Sok, de itthon se beszélhet róla. Katonai titkok, ugye. Azok. Futkosóra küldi a bűnös katonákat. Oda küldi. De maga miért is jött ide? Az őrnagyelvtárs kérdezteti ... Ha az őrnagyelvtárs, akkor hát jöjjön be. ... Szóval ő kérdezteti, hogy nincs-e szükség valamire, mert akkor én ... Kér egy kávét? Délben főztem, megmelegítem.

Jó fizetésük lehet az ügyészeknek, de nem a lakásra költi, az biztos, nem is az asszonyra. A szobában vetetlen ágy, a falon esküvői kép. Nagydarab, szúrós tekintet, a menyasszony fehér szellemalak, beleolvad a háttérbe, szinte nem is látszik. Kevés könyv. Igaz is, könyvtárosnak minek otthonra, ha napközben a munkahelyén úgyis tele van vele.

Üljön a fotelba, oda szembe, ugye nem baj, ha én ledőlök egy kicsit.

A kávét nem sikerült igazán megmelegíteni, a zaccot rágni kell, a félig lehúzott redőnyön át az alkonyi szűrt fény a nőre vetül. Könyökére támaszkodva hever az ágyon, feje hátra hanyatlik a párnára, a köntös megnyílt, harisnyában van, harisnyája fölött a fehér combon a harisnyakötő fekete pántja fut felfelé az ismeretlenbe.

Akkor most mi van? Van valami, vagy ez most micsoda. ... mit mondott az őrnagy ... hogy beszélgessek vele könyvtárosi témákról. Estig? Vagy amíg hazajön az ügyész? Egyszer csak majd kulcscsörgés, aztán szitává lő Makarov PM-9-es mintájú szolgálati fegyverével?

A nő halk monológba kezdett. Nem tudtam ma bemenni. Minden hónapban ez van. Három-négy nap. De most különösen erős. Menstruációs görcsök. Ilyenkor főzni sem tudok. Az egyik szakács hoz vacsorát a tiszti kantinból. Géza megszokta. Nem nagyon élünk társasági életet. Az új szerzeményezés katalóguscédulái... kezd bele a katona, de egy karcsú kéz finoman leinti.

Félig lehunyt szem rebben, szenvedő arc, halvány pasztellkép vörös hajkeretben. Nagyon szép, mintha falevelek árnyéka táncolna rajta. Ehhez meg a fehér comb, harisnyakötő. Sofőrfülkék poszter erotikája.

A falon ingaóra, nem ing, mégis ketyeg. Kulcscsörgés. Megjött Makarov, a nyolclövetű kilenc milliméteres félautomata rendvédelmi

maroklőfegyver. A katona felpattan, belép egy idősebb férfi, alacsonyabb, mint az esküvői fotók alapján gondolná az ember, civilruha, semmi pisztoly egyelőre. Kezét nyújtja: doktor Hamvas Géza. A fiú nem képes bemutatkozni, csak belekezd: Az őrnagy elvtárs a laktanyából ... Üljön vissza nyugodtan. A nőhöz: kávét adtál neki? Aztán: Mért ez a szotyvadék van rajtad, amikor vendéget fogadsz? Behoz egy női köntöst, finom külföldi anyag, nagyvirágos minta, széles vörös övvel, ami ki tudja emelni viselője finom vonásait. Ledobja az ágyra, ne most öltözz át, ha kérhetem. Korán végeztél, feleli a nő.

A tizedes feláll: akkor én most... Az ügyész nézi a fiút: Mi már találkoztunk, ismerem magát. Igen, tavasszal én is ott voltam a járőrben, amikor az az őrmester megszökött egy géppisztollyal. Még a készenléti zászlóaljat is riadóztatták az elfogására. Bólintás, igen, megyei szintű összetartás volt. A kiserdőben fogtuk el, személyi sérülés nem történt. Lehet tudni, hogy mi lett a sorsa? Merthogy azt mondogatták, hogy öngyilkos lett. Tudja, tizedes, hogy titkos anyagok ezek. Persze, tudom. Akkor mit mondjak az őrnagy elvtársnak, ha kérdezi, hogy tetszik lenni? A nő halványan elmosolyodott: Mondja, hogy jól vagyok. Holnap már bemegyek dolgozni. Géza, kikíséred a vendéget? Egyébként öngyilkos lett.